

Academic Ranking of World Universities 2023

Παραμένει και το 2023 στο 1,3% των καλύτερων πανεπιστημίων παγκοσμίως το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Παγκόσμιας Ακαδημαϊκής Αξιολόγησης των Πανεπιστημίων (ARWU - «Κατάταξη της Σαγκάης») [ShanghaiRanking's Academic Ranking of World Universities](#)

Ανακοινώθηκε από τον ανεξάρτητο μη κερδοσκοπικό οργανισμό **ShanghaiRanking Consultancy**, η Παγκόσμια Ακαδημαϊκή Αξιολόγηση των Πανεπιστημίων (**AcademicRanking of World Universities -ARWU**), γνωστή και ως «**Κατάταξη της Σαγκάης**». Με βάση τα αποτελέσματα της Κατάταξης, ένα ελληνικό Πανεπιστήμιο βρίσκεται στα τετρακόσια κορυφαία πανεπιστήμια παγκοσμίως και συνολικά έξι ελληνικά πανεπιστήμια βρίσκονται μεταξύ των 1000 καλύτερων του κόσμου. Κορυφαίο Ελληνικό Πανεπιστήμιο αναδεικνύεται για άλλη μια χρονιά το **Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (θέσεις 301-400)**. Ακολουθούν στις θέσεις 501-600 το **Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης**, το **Πανεπιστήμιο Κρήτης** και το **Πανεπιστήμιο Πατρών** στις θέσεις 701-800, και το **Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο** και το **Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας** στις θέσεις 801-900 (Βλέπε Πίνακα 1).

Η εν λόγω κατάταξη θεωρείται ως μία από τις τρεις σημαντικότερες παγκόσμιες κατατάξεις. Μεθοδολογικά αξιολογείται κάθε Πανεπιστήμιο που

διαθέτει αποφοίτους και καθηγητές βραβευμένους με Νόμπελ ή άλλα σημαντικά βραβεία, ερευνητές των οποίων τα άρθρα έχουν υψηλή επιστημονική απήχηση και επίδραση, και άρθρα και δημοσιεύσεις στα σημαντικά περιοδικά Nature και Science. Επιπλέον, στον πίνακα βρίσκονται Πανεπιστήμια με σημαντικό αριθμό δημοσιεύσεων που έχουν συμπεριληφθεί στη βάση Science-Citation Index-Expanded (SCIE) και στη βάση Social Science Index Citation Index (SSCI).

Από το 2003 που ξεκίνησε η δημοσίευση της κατάταξης **περισσότερα από 2000 πανεπιστήμια αξιολογούνται κατατάσσονται** και από αυτά **δημιουργείται ο πίνακας με τα καλύτερα 500**. Από την κατάταξη του 2019 και πέρα, αξιολογούνται συνολικά 2500 Πανεπιστήμια που συγκεντρώνουν την υψηλότερη βαθμολογία και **δημοσιεύεται πίνακας με τα 1000 καλύτερα Πανεπιστήμια παγκοσμίως**.

Τα Πανεπιστήμια κατατάσσονται με βάση έξι (6) δείκτες ακαδημαϊκής και ερευνητικής επίδοσης. Για κάθε δείκτη το “καλύτερο” ίδρυμα βαθμολογείται με 100, οπότε κάθε άλλο ίδρυμα βαθμολογείται με το ποσοστό που υπολείπεται της βαθμολογίας του πρώτου. Οι δείκτες αυτοί είναι οι εξής:

1. **Δείκτης ALUMNI:** Ο αριθμός αποφοίτων που έχουν λάβει βραβεία (Nobel, Field) με βάρος 10%,
2. **Δείκτης AWARD:** Ο αριθμός μελών ΔΕΠ που έχουν λάβει βραβεία (Nobel, Field) με βάρος 20%,
3. **Δείκτης HiCi:** Ο αριθμός μελών ΔΕΠ που συμπεριλαμβάνονται σε λίστες ερευνητών με πολύ μεγάλο αριθμό ετερο-αναφορών με βάρος 20%,
4. **Δείκτης N&S:** Ο αριθμός δημοσιεύσεων στα περιοδικά Nature και Science από το 2018 έως το 2022 με βάρος 20%,
5. **Δείκτης PUB:** Ο αριθμός δημοσιεύσεων που συμπεριλαμβάνονται στις βάσεις δεδομένων Science Citation Index and Social Sciences Citation Index με βάρος 20%,
6. **Δείκτης PCP:** Η Κανονικοποιημένη κατά κεφαλή ακαδημαϊκή επίδοση, η οποία προκύπτει από το σταθμισμένο άθροισμα των παραπάνω δεικτών διά του αριθμού των μελών ΔΕΠ, με βάρος 10%.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι **αποτελεί ιδιαίτερα μεγάλη επιτυχία τόσο για το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών όσο και για τα υπόλοιπα πέντε ελληνικά Πανεπιστήμια η συμπερίληψη τους στον πίνακα**

κατάταξης της Σανγκάης (ARWU). Στη συγκεκριμένη κατάταξη το 30% της συνολικής βαθμολογίας προκύπτει από απόφοιτους και καθηγητές που έχουν κερδίσει βραβείο Νόμπελ ή και FIELD METAL στο πεδίο των μαθηματικών, ενώ δεν λαμβάνονται υπόψη άλλα σημαντικά βραβεία, μετάλλια και προσωπικές τιμές. Συνεπώς τα ελληνικά Πανεπιστήμια στα συγκεκριμένα κριτήρια κάθε χρόνο παίρνουν μηδέν.

Η θετική εκτίμηση για τη θέση των ελληνικών πανεπιστημίων και ειδικότερα του ΕΚΠΑ στη συγκεκριμένη κατάταξη, ενισχύεται από τα εξής δεδομένα: Σύμφωνα με τον Δρ. Isidro Aguillo, ο οποίος είναι επικεφαλής της ερευνητικής ομάδας της Webometrics, **δραστηριοποιούνται παγκοσμίως 31.097 Πανεπιστήμια.**¹ Οι περισσότερες κατατάξεις συγκεντρώνουν και επεξεργάζονται στοιχεία για αυτό τον αριθμό Πανεπιστημίων. Με βάση συγκεκριμένα και προκαθορισμένα κριτήρια υπολογίζουν δείκτες και τη συνολική βαθμολογία κάθε Πανεπιστημίου. Εν συνεχεία θα επιλέξουν τα 500 ή τα 1000 πρώτα Πανεπιστήμια και δημιουργήσουν τον πίνακα της κατάταξης. Με βάση τα ανωτέρω αδιαμφισβήτητα δεδομένα, **το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών που βρίσκεται στα top 400 με απλή αναγωγή σε ποσοστό βρίσκεται περίπου στο 1,3% των καλύτερων Πανεπιστημίων Παγκοσμίως.** Υπολογίζοντας αντίστοιχα τη θέση των υπόλοιπων ελληνικών πανεπιστημίων το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης βρίσκεται στο 1,9% , το Πανεπιστήμια Κρήτης στο 2,25% και το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας στο 2,9% των καλύτερων πανεπιστημίων παγκοσμίως. Τηρουμένων των αναλογιών και των συνθηκών **η επίτευξη τέτοιων επιδόσεων αποτελούν σημαντική επιτυχία για τα ελληνικά πανεπιστήμια.**

¹ Βλέπε Countries arranged by Number of Universities in Top Ranks
https://www.webometrics.info/en/distribution_by_country

Πίνακας 1: Παγκόσμια Κατάταξη Ελληνικών Πανεπιστημίων και Επιμέρους Δείκτες στον πίνακα ARWU για το 2023 (ShanghaiRanking)

Πανεπιστήμιο	Θέση στην Παγκόσμια Κατάταξη 2023	Θέση στην Ελλάδα 2023	Alumni	AWARD	HiCi	N&S	PUB	PCP
Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	301-400	1 ^η	0,0	0,0	11,4	7,7	36,9	17
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	501-600	2 ^η	0,0	0,0	6,6	3,5	33,1	14,6
Πανεπιστήμιο Κρήτης	701-800	3 ^η -4 ^η	0,0	0,0	6,6	8	19,9	9,6
Πανεπιστήμιο Πατρών	701-800	3 ^η -4 ^η	0,0	0,0	6,6	3,5	23,3	10,5
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	801-900	5 ^η -6 ^η	0,0	0,0	6,6	1,4	22	9,9
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	801-900	5 ^η -6 ^η	0,0	0,0	6,6	3,2	21,8	9,9

Πηγή: <https://www.shanghairanking.com/rankings/arwu/2023>

Πίνακας 2: Η επίδοση του ΕΚΠΑ στους Επιμέρους Δείκτες της Κατάταξης ARWU την περίοδο 2016-2023

A/A	Δείκτης	Περιγραφή Δείκτη	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
1.	Ποιότητα Εκπαίδευσης (Alumni)	Ο αριθμός αποφοίτων που έχουν λάβει βραβεία (Nobel, Fieldκ.α) με βάρος 10%.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.	Ποιότητα Προσωπικού (Award)	Ο αριθμός μελών ΔΕΠ που έχουν λάβει βραβεία (Nobel, Fieldκ.α) με βάρος 20%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.	Ερευνητική Παραγωγή HiCi	Ο αριθμός μελών ΔΕΠ που συμπεριλαμβάνονται σε λίστες ερευνητών με πολύ μεγάλο αριθμό ετερο-αναφορών με βάρος 20%.	11,4	15,3	14,6	9,9	10,4	13,5	15,4	14,5
4.	Ερευνητική Παραγωγή N & S	Ο αριθμός δημοσιεύσεων στα περιοδικά Nature και Science με βάρος 20%.	7,7	6,5	5,8	6	5,5	5,1	4,9	5,4
5.	Ερευνητική Παραγωγή PUB	Ο αριθμός δημοσιεύσεων που συμπεριλαμβάνονται στις βάσεις δεδομένων Science Citation Index and Social Sciences Citation Index με βάρος 20%.	36,9	40,6	39,5	38,6	38,0	38,3	37	37,4
6.	Κατά Κεφαλή Ερευνητική Παραγωγή PCP	Η Κανονικοποιημένη κατά κεφαλή ακαδημαϊκή επίδοση, η οποία προκύπτει από το σταθμισμένο άθροισμα των παραπάνω δεικτών διά του αριθμού των μελών ΔΕΠ, με βάρος 10%.	17	18,3	16,9	15,9	19,3	20	20,1	20

Πηγή: Ιστοσελίδα Κατάταξης ARWU

Τα Πανεπιστήμια από τις Ηνωμένες Πολιτείες κυριαρχούν στη φετινή κατάταξη, με 8 πανεπιστήμια μεταξύ των κορυφαίων 10, 38 Πανεπιστήμια μεταξύ των κορυφαίων 100, 120 Πανεπιστήμια μεταξύ των κορυφαίων 500 και 187 Πανεπιστήμια μεταξύ των κορυφαίων 1000. Η Κίνα διαθέτει 214 πανεπιστήμια που κατατάσσονται στα Top 1000, 98 Πανεπιστήμια στα Top 500, και 11 στα κορυφαία 100. Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει 64 Πανεπιστήμια στα Top1000 πανεπιστήμια, με 38 από αυτά στα Top 500, 8 στα Top 100 και 2 Πανεπιστήμια στα 10 καλύτερα Πανεπιστήμια παγκοσμίως.

Στην πρώτη θέση της κατάταξης **βρίσκεται το Χάρβαρντ, για 21η συνεχόμενη χρονιά, και ακολουθεί το Στάνφορντ**. Την πρώτη τριάδα συμπληρώνει το **Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασαχουσέτης (MIT)**, ενώ στην 4^η θέση **συναντάμε το πρώτο μη Αμερικανικό και Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο, αυτό του Κέμπριτζ**. Στην πέμπτη θέση βρίσκεται το Μπέρκλεϊ της Καλιφόρνιας και στην έκτη θέση το Πρίνστον. Την πρώτη δεκάδα συμπληρώνουν, το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, το Κολούμπια, το Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Καλιφόρνιας, και στη 10^η θέση το Πανεπιστήμιο του Σικάγο.

Το πρώτο **Ευρωπαϊκό και μη βρετανικό πανεπιστήμιο της πρώτης εικοσάδας είναι το νεοσύστατο Γαλλικό Πανεπιστήμιο Paris -Saclay στην 15^η θέση** και ακολουθεί το **Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Ζυρίχης**, στη 20^η θέση. Τα Πανεπιστήμια **Tsinghua** (Κίνα - 22^η θέση), και του **Τόκιο** (Ιαπωνία - 27^η θέση παγκοσμίως) ηγούνται των Πανεπιστημίων της Ασίας. Από την Ωκεανία το **Πανεπιστήμιο της Μελβούρνης** βρίσκεται στην υψηλότερη θέση μεταξύ των Πανεπιστημίων Αυστραλίας και Νέας Ζηλανδίας (35^η θέση παγκοσμίως). Από την Αφρικανική Ήπειρο την καλύτερη θέση καταλαμβάνει από τη Νότια Αφρική, το **Πανεπιστήμιο του Κέιπ Τάουν** (θέση 201-300 παγκοσμίως).

Ένα ιδιαίτερα σημαντικό στοιχείο που θα πρέπει να επισημανθεί για την θέση του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, είναι η επιβεβαίωση της υψηλής ερευνητικής επίδοσης του Ιδρύματος, όπως αυτή αποτυπώνεται στην βαθμολογία των επιμέρους δεικτών την τελευταία εξαετία. Σύμφωνα με τα συνολικά στοιχεία για την περίοδο 2016-2023, όπως αυτά αποτυπώνονται στον πίνακα 2, το ΕΚΠΑ

Θερμά συγχαρητήρια σε όλα τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Πανεπιστημίου μας για την προσήλωση τους στην παραγωγή υψηλής

ποιότητας και επίδρασης ερευνητικού έργου. Η συμβολή τους στην διεθνή καταξίωση και εξωστρέφεια του Ιδρύματος είναι σημαντική και αποτελεί έναν από τους σημαντικούς άξονες για την περαιτέρω ανάπτυξη και εξέλιξη του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Θάνος Δημόπουλος

Πρύτανης ΕΚΠΑ